

21 stycznia 2022 r.

Pan Jens Stoltenberg
Skeretarz Generalny NATO

Pan Gerald Connolly
Przewodniczący Zgromadzenia Parlamentarnego NATO

Odpowiednie Komisje ds. Polityki Zagranicznej i Obrony
Parlamentów Państw Członkowskich NATO

Szanowni Państwo

W imieniu Komisji Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony oraz Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentów Polski, Estonii, Litwy oraz Łotwy proszę pozwolić nam wyrazić zaniepokojenie w związku z poważnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa wszystkich państw członkowskich NATO, w kontekście ostatniego spotkania Rady NATO-Rosja.

Na przestrzeni lat Rosja używała agresji zbrojnej przeciwko swoim sąsiadom, łamała prawo międzynarodowe oraz destabilizowała sytuację w Europie Wschodniej i poza nią. Następnie, w grudniu 2021, Rosja przedstawiła propozycję pakietu „prawnie wiążących gwarancji bezpieczeństwa”, których Kreml oczekiwałby od Zachodu, napisanych językiem graniczącym z ultimatum. Żądanie kontrowersyjnych gwarancji bezpieczeństwa pojawiło się wkrótce po tym, jak zachodnie rządy ostrzegły opinię publiczną, że Rosja zgromadziła ponad 100 000 żołnierzy po swojej stronie granicy z Ukrainą, co może sygnalizować nieuchronną inwazję na Ukrainę.

Lista rosyjskich żądań i propozycji podważa fundamenty międzynarodowego systemu prawnego, ogranicza prawo do samostanowienia państw, a także stoi w sprzeczności z zasadami narodowej suwerenności, integralności terytorialnej oraz nienaruszalności uznanych międzynarodowo granic.

- Propozycja, by zakończyć natowską politykę otwartych drzwi stoi w sprzeczności z prawem państw narodowych do wyboru sojuszy, a także podważa artykuł 10 Traktatu Waszyngtońskiego. Rosja nie ma prawa do wetowania decyzji NATO ani do narzucania swojej woli Sojuszowi, którego nie jest członkiem. Prawo wyboru sojuszy musi zostać uznane w przypadku Ukrainy, Gruzji oraz innych krajów, które wyrażą taką wolę.
- Propozycja, by stworzyć mechanizm reakcji na incydenty w celu „powstrzymania planowania wojskowego” oraz powstrzymywania się od prowadzenia „ćwiczeń wojskowych ani innych aktywności wojskowych powyżej poziomu brygady w strefie o uzgodnionej szerokości i konfiguracji po każdej stronie granicy Federacji Rosyjskiej”, podważa artykuł 5 Traktatu Waszyngtońskiego oraz narzuca strefy z różnymi gwarancjami obronnymi wewnątrz Sojuszu.

- Propozycja ograniczeń w rozmieszczaniu lądowych pocisków średniego i krótkiego zasięgu, ograniczyłaby możliwości zbiorowej obrony terytorialnej NATO, a także zapewniła Rosji dominację w regionie.

Jesteśmy zaniepokojeni próbami powiązania prób wzmocnienia bezpieczeństwa i zdolności obrony Europy Wschodniej z ewentualną inwazją Rosji na Ukrainę. Nie możemy handlować swoimi możliwościami odstraszania i zbiorowej obrony z Rosją, włączając w to ograniczenia nałożone na ćwiczenia oraz obecność sojuszników NATO w naszym regionie. Musimy kontynuować dostosowywanie odstraszania i obrony NATO w oparciu o potrzebę pełnej implementacji decyzji ze szczytu NATO w Warszawie oraz wynikających z nich kolejnych umów dotyczących gotowości i szybkiego wzmocnienia.

Rosja nie ma prawa ograniczać NATO w kwestii obrony zbiorowej i odstraszania. Obecna sytuacja jest asymetryczna i nie może być podstawą do jakiegokolwiek debaty na temat jakichkolwiek redukcji, ograniczeń czy jednostronnych zobowiązań ze strony NATO. Na przestrzeni kilku lat Rosja znacząco zmodernizowała i zwiększyła szeroki zakres swoich możliwości, polepszyła gotowość swoich oddziałów, rozwinęła systemy A2/AD. Sojusz jest ciągle w fazie rozwoju swojego odstraszania i obrony, tak więc ograniczanie NATO tylko by umocniło rosyjską dominację wojskową w regionie i osłabiło NATO jako zbiorowy sojusz obronny.

Region bałtycki staje w obliczu poważnego wzmocnienia rosyjskiej obecności militarnej przy granicach NATO oraz przeprowadzonej niedawno integracji wojskowej Rosji i Białorusi. Rosyjska agresja przeciwko państwom sąsiednim, obecnie połączona ze ścisłą integracją struktur wojskowych Rosji i Białorusi, stanowi znaczące zagrożenie dla regionu.

Nie powinniśmy pozwalać Rosji na destabilizowanie NATO poprzez dzielenie Sojuszu i podważanie jego spójności i determinacji. Obszar i bezpieczeństwo NATO są niepodzielne. Niepodzielność Sojuszu jest kluczowa dla euroatlantyckiego bezpieczeństwa i stabilności. Rosja zmierza do uzyskania militarnej przewagi w Europie przez odstraszanie i oddzielanie Stanów Zjednoczonych od ich europejskich sojuszników i osiągnięcie militarnej dominacji. NATO musi nadal wzmocniać swoje zdolności odstraszania i obrony, żeby odpowiedzieć na zagrożenie i wyzwania płynące ze strony Rosji.

Biorąc pod uwagę wcześniej wymienione zasady, musimy odrzucić rosyjskie próby podważenia bezpieczeństwa europejskiego w możliwie najsilniejszy sposób. Podział stref wpływów, ograniczanie narodowej suwerenności i samostanowienia są szkodliwe dla europejskiego i transatlantyckiego bezpieczeństwa.

Jedyny warunek dialogu musi być oparty na realnej deeskalacji i powstrzymaniu się Rosji od rozbudowy jej potencjału w pobliżu Ukrainy. Rosyjska agresja na Ukrainie i w pobliżu jej granic nie może być tolerowana i zalegalizowana. Dialog NATO – Rosja musi kierować się uwarunkowaniami, a nie kalendarzem. Zaangażowanie w relacje NATO – Rosja zależy od rosyjskiej chęci do konstruktywnego dialogu, ale nie może prowadzić do sytuacji „business as usual”. NATO musi podtrzymać i wzmocnić swoje zdolności odstraszania i obrony przez kontynuowanie dialogu z Rosją.

W świetle tych niebezpiecznych tendencji musimy pozostać zjednoczeni, wspólnie pracować nad wzmocnieniem partnerstwa transatlantyckiego i zwiększeniem roli NATO. Dlatego żeby pokazać jedność Sojuszu przeciwko wymienionym wyżej zagrożeniom, zapraszamy Pana do wsparcia przedłożonego stanowiska.

Yours sincerely,

Pan Marko Mihkelson

Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych
Riigikogu Republiki Estonii

Pan Rihards Kols

Przewodniczący
Komisji Spraw Zagranicznych
Saeimy Republiki Łotewskiej

Pani Laima Liucija Andrikiénė

Przewodnicząca
Komisji Spraw Zagranicznych
Seimasu Republiki Litewskiej

Pan Bogdan Klich

Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Marek Kuchciński

Przewodniczący
Komisji Spraw Zagranicznych
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Enn Eesmaa

Przewodniczący Komisji Obrony Narodowej
Riigikogu Republiki Estonii

Pan Juris Rancāns

Przewodniczący Komisji Obrony, Spraw
Wewnętrznych i Zapobiegania Korupcji
Saeimy Republiki Łotewskiej

Pan Laurynas Kasčiūnas

Przewodniczący Komisji
Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony
Seimasu Republiki Litewskiej

Pan Jarosław Rusiecki

Przewodniczący
Komisji Obrony Narodowej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Michał Jach

Przewodniczący
Komisji Obrony Narodowej
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej